

Vuoden 2023 tilinpäätös

Tark 28.05.2024 § 36

Kunnanhallitus 26.3.2024 § 75

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Tilintarkastuksen jälkeen kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös valtuuston käsiteltäväksi ja valtuuston on käsiteltävä se kesäkuun loppuun mennessä.

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus, johon sisältyy henkilöstötilinpäätös. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

Kunnan on kuntalain 114 §:ssä säädetyin edellytyksin laadittava myös konsernitilinpäätös, joka sisällytetään kunnan tilinpäätökseen. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kunnanhallitus saattaa tilinpäätöksen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen valtuuston käsiteltäväksi viimeistään kesäkuussa. Tilintarkastaja luovuttaa tarkastuslautakunnalle valtuustolle osoitetun tilintarkastuskertomuksen toukokuun loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta antaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi valtuustolle ja tekee esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä. Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksensa valtuustolle erillisenä asiakohdantana.

Valtuusto hyväksyi vuoden 2023 talousarvion 13.12.2022 § 109. Samalla valtuusto hyväksyi myös vuosien 2024 - 2025 taloussuunnitelman. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksyttiin kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla niiden valvonnan välineitä. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Talousarvioon on tehty seuraavat muutokset:

Kunnanvaltuusto on 27.2.2023 § 4 päättänyt määrärahan korotuksesta 150 000 € vuodelle 2023 investointipaikalle 8050/120.

Kunnanvaltuusto on 24.3.2023 § 11 päättänyt määrärahan korotuksesta 62 000 € vuodelle 2023 investointipaikalle 8012/431 (investointiavustukset, yksityistiet).

Kunnanvaltuusto on 13.6.2023 § 20 päättänyt investointien määrärahasiirroista erillisen liitteen mukaisesti.

Kunnanvaltuusto 12.12.2023 § 43 päätti merkitä osavuosikatsauksen 9/2023 tiedoksi ja päätti samalla vuoden 2023 talousarvioon seuraavat muutokset:

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta (henkilöstökulut):

KP 3102 Keltasirkku +10 000 €
KP 3103 Peukaloinen +5 000 €
KP 3120 Yhtenäiskoulu +72 000 €
KP 3121 Koululaisten iltapäivätoiminta +3000 €
KP 3212 Kirjasto +5000 €
Kp 3221 Nuorisotoiminta +5000 €

Yhteensä +100 000 €

Tekninen lautakunta:

- Puhtaanapito- ja pesulapalvelut:
+60 500 € Korotus määrärahaan KP 6502 (viemärlaitos)
- Rakennusten ja alueiden kunnossapitoon
+ 2 000 € Korotus määrärahaan KP 5607 (Mönkö)
+ 13 000€ Korotus määrärahaan KP 6501 (vesilaitos)
- Kalusto
+ 5500 € Korotus määrärahaan KP 5590 (kiinteistötoimenhallinto)

Yhteensä 81 000 €

Tulokertymän laskeminen

- 18 000€ alennus vuokratuottoihin KP 5602 (Karjapolku)
- 20 000€ alennus vuokratuottoihin KP 5604 (Laidunpuisto)
- 20 000€ alennus vuokratuottoihin KP 5607 (Mönkö)

Yhteensä 58 000 €

Investointien määrärahasiirrot:

183 000 € kustannuspaikalta 8050 (maa- ja vesialueet) siirretään kustannuspaikoille 8360 (Koivukoti) 45 000 €, 8405 (tehdasrakennukset) 50 000 € sekä 8401 (kunnantalo) 88 000 €, kunnan nettoinvestointimäärä pysyy valtuuston hyväksymässä määrässä.

Lisäksi tuloja korotettiin vastaavasti:
kunnallisverotuotto +100 000 €
kiinteistöverotuotto +50 000 €
muut rahoitustuotot + 89 000€

Kunnan tuloksen muodostuminen

Alavieskan kunnan tilikauden ylijäämä vuodelta 2023 on 659.154,81 euroa. Ylijäämä on 271 €/asukas.

Vuosikate 1.524.660,15 euroa ylitti talousarvioon merkityn 1.145.505,85 euroa ja kattoi 865.505,34 euron poistot. Toimintakate (nettokäyttömenot) on 7.076.158,60 euroa.

Verotulot olivat 4.931.591,62 euroa ja valtionosuudet 3.690.602,00 euroa.

Verotulot alenivat 4.167.038,40 euroa vuodesta 2022 ja alitti talousarvioon ja talousarvion muutokseen merkityn 10.408 euroa. Valtionosuudet alenivat edellisestä vuodesta 6.947.432 euroa. Vähennysten taustalla on soteuudistus ja kunnan vastuun poistuminen sosiaali- ja terveyspalveluista sekä pelastustoimesta.

Nettorahoituskulut olivat 21.374,87 euroa.

Peruspääoman muutokset

Kunnan avaavaan taseeseen 1.1.2023 on tehty kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaoston antamien lausuntojen (lausunto 128/2022 ja 139/2023) mukaiset kirjaukset.

Kirjanpitolautakunta on 14.11.2023 antanut lausunnon sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksesta johtuvan ns. vapaaehtoisen kuntayhtymän peruspääoman muutoksen käsittelystä kunnan kirjanpidossa. Lausunnon mukaan vapaaehtoisen kuntayhtymän vuoden 2023 avaavan taseen peruspääomaan voimaanpanolain perusteella tehdyt kirjaukset eli vapaaehtoisista kuntayhtymistä hyvinvointialueelle siirtyneen irtaimen omaisuuden arvo ja henkilöstön lomapalkkavelan määrä tulee viedä jäsenkunnissa taseen jäsenkuntaosuuksiin ja peruspääomaan.

Avaustaseen muutokset on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Kunnan peruspääoma muuttui 1.1.2023 seuraavasti:

Peruspääoma	
Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase	-7 531 007,81
PPSHP ky HVA:lle siirtyneet omaisuuserät	566 376,10
PPKY Kallio avaustaseen muutos HVA järjestely	-487 437,06
Avaustase 1.1.2023	-7 452 068,77

Investoinnit ja omaisuuden luovutukset

Kunnan investointimenot olivat yhteensä 1.691.481,61 euroa. Kunnan maa- ja rakennusomaisuuden sekä sijoitusten eli pysyvien vastaavien luovutustuloja kertyi yhteensä 765.090,81 euroa. Pysyvien vastaavien luovutustuloihin sisältyy PPKY Kallion peruspääomiin kohdistuvien sijoitusten poistuminen kunnan taseesta, joilla oli myös vaikutuksia kunnan peruspääomaan.

Toiminnan rahoitus

Uusia antolainoja myönnettiin 50.000 euroa. Lyhennyksiä antolainoista tuli 21.300 euroa.

Lyhytaikaisten lainojen muutos oli -2.064.389,90 euroa, joka koostui kahden miljoonan euron kuntatodistuslainakannan alentumisesta ja tytäryhtiöiden konsernitilin saldojen muutoksista. Kuntatodistusten määrä aleni 9 milj. euroon.

Lainakanta oli vuoden 2023 lopussa 9 milj. euroa eli 3369 €/asukas.

Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2023 on esityslistan oheismateriaalina.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Kari Pentti
Päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus hyväksyy ja allekirjoittaa vuoden 2023 tilinpäätöksen, jättää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi sekä saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen valtuuston käsiteltäväksi.</p> <p>Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että</p> <ul style="list-style-type: none">- tilikauden ylijäämä 659.154,81 € kirjataan taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille. <p>Kunnanhallitus oikeuttaa kunnanjohtajan tekemään tilinpäätökseen mahdolliset tekniset tarkistukset.</p>
Päätös	Hyväksyttiin.
Tarkla § 24 10.4.2024	<p>Tarkastuslautakunta on kutsunut kokoukseensa työohjelman mukaan kunnanjohtaja Kari Pentin esittelemään Alavieskan kunnan tilinpäätöksen vuodelta 2023</p>
Päätösehdotus	Merkitään esittely tiedoksi.
Päätös	Merkittiin esittely tiedoksi.

Tarkla 28.5.2024

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle vuoden 2023 tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilintarkastuskertomuksen mukaisesti kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2023.

Päätös Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle vuoden 2023 tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilintarkastuskertomuksen mukaisesti kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2023.

Kvalt 10.06.2024 § 28

Esittelijä Tarkastuslautakunta

Päätösehdotus Valtuusto hyväksyy vuoden 2023 tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden tilintarkastuskertomuksen mukaisesti kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2023.

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että

- tilikauden ylijäämä 659.154,81 € kirjataan taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille.

Päätös Tuomo Taka-Eilola esitti, että kunnanhallitukselle ei myönnetä vastuuvapautta. Jarkko Pehkonen kannatti esitystä. Koska oli tehty muutosesitys puheenjohtaja totesi, että asiasta äänestetään nimenhuutoäänestyksenä. Pohjaesitys on äänestyksessä JAA ja Taka-Eilolan esitys EI.

Äänestyksen aikana JAA- ääniä annettiin 15 ja EI-ääniä 6. Valtuusto hyväksyy vuoden 2023 tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden tilintarkastuskertomuksen mukaisesti kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1. - 31.12.2023, ja päättää että tilikauden ylijäämä 659.154,81 € kirjataan taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille.

Alavieskan kunnanhallituksen kokouksessa 18.6.2024 § 140 "Valtuuston päätösten 10.6.2024 täytäntöönpano" käsittelyn yhteydessä todettiin, että valtuuston kokouksen 10.6.2024 päätös § 28 Tilinpäätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja asia on saatettava uudestaan valtuuston käsiteltäväksi.

Hallintolain § 50 ("Asiavirheen korjaaminen") mukaan viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe.

Kuntalain § 96 mukaisesti asia saatetaan viipymättä valtuuston uudelleen käsiteltäväksi, mikäli kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen. Myös päätöksen täytäntöönpano keskeytyy ja tapahtuu vasta uuden käsittelyn jälkeen.

Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätöksen ja vastuuvapauden päättämisessä kunnanhallituksen jäsenet eivät lähtökohtaisesti ole esteellisiä vaan päättävät pykälästä valtuutetun roolissa. Kuitenkin, jos vastuuvapauden myöntämättä jättämistä esitetään ja esitys saa kannatusta, voi esteellisyys muodostua kesken pykälän käsittelyn. Pykälän käsittelyn aikana muodostuva esteellisyys on kuitenkin arvioitava tapauskohtaisesti, sillä esteellisyys voi muodostua myös osalle toimielinten jäseniä riippuen vastaesityksen sisällöstä. Esteellisyyden muodostumisen jälkeen on esteellisyys todettava ja jäävien siirryttävä pois paikaltaan.

Valtuutettu on kuntalain 97.1 §:n mukaan esteellinen käsittelemään valtuustossa asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä tai hänen hallintolain 28 §:n 2–3 momentissa tarkoitettua läheistään. Mikäli vastaesitys liittyy suoraan vastuullisten henkilökohtaiseen oikeudelliseen ja taloudelliseen vastuuseen, muodostuu asiassa esteellisyyttä.

Valtuutettu Tuomo Taka-Eilola esitti valtuuston kokouksessa 10.6.2024 tilintarkastuskertomuksen mukaisen vastuuvapauden myöntämättä jättämistä. Esityksen kannatuksen jälkeen esteelliset henkilöt osallistuivat asian käsittelyyn ja äänestivät siitä. Esteellisyys koskee myös esittäjää, mikäli hän on toiminut pykälässä viitattuna "taloutta hoitavan toimielimen jäsenenä" vuoden 2023 aikana. Asia on täten tuotava uudelleen viranomaisen eli kunnanvaltuuston ratkaistavaksi.

Esittelijä

Tarkastuslautakunta

Päätösehdotus

Valtuusto

- 1) hyväksyy vuoden 2023 tilinpäätöksen ja
- 2) myöntää vastuuvapauden tilintarkastuskertomuksen mukaisesti kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja

tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2023.

lisäksi Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että

3) tilikauden ylijäämä 659.154,81 € kirjataan taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille.

Päätös

Keskustelun aikana valtuutettu Tuomo Taka-Eilola esitti, että "tili- ja vastuuvapautta ei myönnetä niille kunnanhallituksen jäsenille, jotka kannattivat etuosto-oikeuden käyttämistä metsäpalstan ostossa. Kunnanhallituksen päätös 29.11.2021 § 236 koskevasta etuosto-oikeuden käyttämisestä aiheutuneet kustannukset ovat 2023 vuoden tilinpäätöksessä." Valtuutettu Jarkko Pehkonen kannatti Taka-Eilolan esitystä.

Taka-Eilolan kannatetun muutosesityksen myötä asian päättämisessä esteelliseksi tulivat kunnanhallituksen jäsenet Tapio Mattila, Annikki Sipilä, Antti Takkunen ja Marja Isokääntä. Esteelliset poistuivat paikaltaan asian käsittelyn ajaksi ja paikalle saapuivat varajäsenet Olli Pudas, Jani Hannus sekä Risto Isokääntä.

Koska keskustelun aikana oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään. Puheenjohtaja esitti, että asiasta äänestetään nimenhuutoäänestyksellä niin, että pohjaesitys on JAA ja Taka-Eilolan muutosesitys on EI. Äänestystapa- ja järjestys hyväksyttiin.

Äänestyksen aikana annettiin 20 ääntä, joista JAA -ääniä 13 ja EI -ääniä 7 (äänestysluettelo liitteenä). Näin ollen pohjaesitys tuli kunnanvaltuuston päätökseksi.

Valtuusto

1) hyväksyi vuoden 2023 tilinpäätöksen ja
2) myöntää vastuuvapauden tilintarkastuskertomuksen mukaisesti kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2023.

lisäksi kunnanvaltuusto päätti, että

3) tilikauden ylijäämä 659.154,81 € kirjataan taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille.

Tuomo Taka-Eilola jätti Perussuomalaisten ryhmän puolesta asiaan eriävän mielipiteen (liitteenä).